

INFORMACJA
O ŚRODKACH BEZPIECZEŃSTWA I SPOSOBIE POSTĘPOWANIA
W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ NA TERENIE
HUTY SZKŁA GUARDIAN CZĘSTOCHOWA Sp. z o. o.
(czerwiec 2016 r.)

Huta Szkła GUARDIAN CZĘSTOCHOWA Sp. z o. o. jest prowadzącym zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zlokalizowany w Częstochowie na obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Podstrefa Częstochowa. Przedmiotem działalności Huty jest produkcja wysokiej jakości szkła płaskiego typu „Float” w postaci tafli szklanych oraz szkła klejonego, wykorzystywanych następnie do produkcji szkła okiennego, szkła budowlanego, szyb klejonych zespolonych, szyb samochodowych.

Na terenie zakładu występują następujące substancje chemiczne, zakwalifikowane jako niebezpieczne:

- metan - skrajnie łatwopalny gaz,
- propan-butan - skrajnie łatwopalny gaz,
- tlen skroplony - może spowodować lub intensyfikować pożar; utleniacz,
- dwutlenek siarki - toksyczny gaz; działa drażniąco na oczy i skórę oraz toksycznie na drogi oddechowe,
- wodór - skrajnie łatwopalny gaz,
- olej napędowy - ciecz palna, działa drażniąco na skórę i drogi oddechowe,
- benzyna - ciecz skrajnie łatwopalna, działa drażniąco na skórę,
- Nalco - produkt wysoce łatwopalny; działa szkodliwie przez drogi oddechowe i po połknięciu; działa toksycznie przez drogi oddechowe oraz w kontakcie ze skórą i po połknięciu; powoduje oparzenia; może powodować objawy alergii, astmy lub trudności w oddychaniu.

Zgodnie z ustawą - Prawo Ochrony Środowiska, **Huta Szkła GUARDIAN CZĘSTOCHOWA Sp. z o. o., ze względu na ilość występującego gazu propan-butan, zakwalifikowana jest do grupy zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.**

W rozumieniu cyt. ustawy prowadzącym zakład jest GUARDIAN CZĘSTOCHOWA Sp. z o.o.

Zakład opracował wymagane przedmiotową ustawą dokumenty:

- Zgłoszenie zakładu dużego ryzyka
- Program zapobiegania awariom
- Raport o bezpieczeństwie
- Wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy

Wymienione dokumenty, zgodnie z wymaganiami ustawy, zostały przedłożone Śląskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej oraz Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Dla zakładu został ponadto opracowany przez Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy.

Z uwagi na lokalizację zakładu, w sprawach dotyczących ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej właściwym organem jest Śląski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach. Czynności kontrolno-rozpoznawcze w zakładzie prowadzi Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przy udziale przedstawicieli Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Katowicach.

Scenariusze awarii możliwe do wystąpienia na terenie zakładu, to:

- ❑ pożar powierzchniowy rozlewiska cieczy palnej, pożar strumieniowy wyciekającego gazu,
- ❑ wybuch par cieczy palnych, wybuch gazu,
- ❑ emisja gazu toksycznego – powstanie chmury toksycznej.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że nawet scenariusz katastroficzny (wybuch typu BLEVE wskutek pęknięcia zbiornika z gazem LPG) nie stworzy bezpośredniego zagrożenia dla ludności zamieszkującej poblizko zakładu oraz dla Parku Krajobrazowego oddalonego o ~1000 m. Należy jednak mieć na względzie możliwość zdarzeń następczych w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu (np. na drodze), w tym na terenie bocznicy kolejowej Huty ISD Częstochowa – Walcownia Blach Grubych. Natomiast zagrożenie toksyczne, prowadzące do trwałych zaburzeń zdrowotnych u osób narażonych na ekspozycję godzinową, może występować tylko na terenie zakładu.

Jak wykazała analiza ryzyka, prawdopodobieństwo wystąpienia na terenie zakładu sytuacji awaryjnych z udziałem substancji niebezpiecznych zawiera się w przedziale „poniżej raz na 10 lat”. Biorąc pod uwagę fakt, że tylko te z największymi skutkami (których prawdopodobieństwo wystąpienia wynosi mniej niż raz na 1000 lat) mogą doprowadzić do poważnej awarii i uwzględniając działania ograniczające skutki awarii (techniczne systemy zabezpieczeń i działania organizacyjne – warstwy zabezpieczeń), można szacować, że prawdopodobieństwo wystąpienia poważnej awarii na terenie zakładu GUARDIAN CZĘSTOCHOWA jest mniejsze niż 10^{-5} /rok.

Środki bezpieczeństwa - w celu niedopuszczenia do powstania na terenie zakładu awarii przemysłowej oraz ograniczenia jej ewentualnych skutków zastosowano w szczególności:

- system sygnalizacji pożarowej,
- detekcję gazów palnych i dwutlenku siarki,
- monitoring procesowy, obejmujący m. in. stację przygotowania gazu płynnego oraz stację zgazowania tlenu,
- awaryjne zaopatrzenie w media istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa,
- instalacje gaśnicze i zabezpieczające,
- gaśnice,
- sieć wodociągową przeciwpożarową z hydrantami,
- system oddymiania grawitacyjnego hali produkcyjno-magazynowej na wypadek pożaru,
- instalację odgromową,
- zawory bezpieczeństwa na zbiornikach,
- instalację elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym w strefach zagrożonych wybuchem,
- system telewizji przemysłowej i ochronę fizyczną.

W zakładzie funkcjonuje jednocześnie **system zarządzania bezpieczeństwem** oparty o procedury, instrukcje i założenia systemu zarządzania ISO 9001 i 14001 oraz program LOSS CONTROL. System wspomagany jest przez procedury informatyczne zawarte w oprogramowaniu PREVENIO. Procedury te powiązane są z technicznymi systemami zabezpieczeń i uzupełniając się wzajemnie, zapewniają wysoki poziom bezpieczeństwa dla ludzi, środowiska i mienia.

Do zwalczania poważnej awarii powołano w zakładzie **szluzę ratownictwa** pożarowego, chemicznego, technicznego i ekologicznego.

Sposób alarmowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii – w zakładzie wprowadzono trzy stopnie alarmowe:

- I stopień – zagrożenie lokalne, nie wykraczające poza obiekt, na którym wystąpiło,
- II stopień - zagrożenie będące następstwem pożaru, wybuchu lub innego zdarzenia mogące wykroczyć poza teren jednego obiektu,
- III stopień – zagrożenie wykraczające poza obszar zakładu.

Alarmowanie otoczenia zakładu (III stopień) dotyczyć będzie w praktyce tylko pracowników sąsiednich przedsiębiorstw, gdyż brak w obszarze prognozowanych zagrożeń terenów zamieszkałych. Do ogłoszenia alarmu zostanie wykorzystana zakładowa syrena elektryczna i/lub system ruchomych środków transportowych z urządzeniami nagłaśniającymi służb ratowniczych i policji.

Jeżeli zajdzie jednak konieczność zaalarmowania najbliższych mieszkańców, to wykorzystane zostaną do tego sygnały alarmowe ustalone przez Obronę Cywilną. Są to sygnały alarmowe wytwarzane przez syreny. Alarm jest ogłaszany dźwiękami przerywanymi. Dźwięki trwające 10 sekund są powtarzane przez 3 minuty z przerwami trwającymi 15 – 20 sekund. Poza sygnałami alarmowymi będą podawane komunikaty przez głośniki i megafony z wozów służb ratowniczych i policji.

Odwołanie alarmu następuje tymi samymi środkami, którymi alarm został ogłoszony, sygnałem ciągłym nadawanym przez 3 minuty oraz przy pomocy komunikatów z megafonów.

Zachowanie się po wystąpieniu awarii – szczegółowe instrukcje dla ludności, pracowników sąsiednich przedsiębiorstw i innych osób znajdujących się w rejonie zagrożenia, określi kierujący akcją ratowniczą.

Osoby przebywające w pobliżu zakładu powinny jak najszybciej oddalić się od jego granic, przemieszczając się prostopadle do kierunku wiatru. Nie znając miejsca, w którym znajduje się źródło zagrożenia, nie wolno ewakuować się z wiatrem lub pod wiatr, jeśli wieje on z kierunku zakładu.

Osoby znajdujące się w pojazdach samochodowych także powinny jak najszybciej odjechać, nie tarasując przy tym dróg dojazdowych ekipom ratowniczym.

Osoby znajdujące się w zabudowaniach mieszkalnych powinny pozamykać okna i drzwi oraz pozostać wewnątrz budynków, nasłuchując ewentualnych komunikatów alarmowych, które mogą być także nadawane za pośrednictwem lokalnych mediów rtv.